

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemajo mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inzerati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Dve leti svetovne vojske.

Prodiranje naših čet proti Rusom. - Ogromne ruske izgube v bitki za Brode. - Ponovni silni laški napadi pri Paneveggio odbiti.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. julija. Uradno se poroča: Medtem ko je bilo včeraj na bojnem prizorišču južno od Val Sugana mirno, so se pri Paneveggio zopet ljuto borili. Od 7. ure dopoldne dalje so se nahajale postojanke naših čet na višinah južozahodno od navedenega kraja v najskrajnejšem ljutom in težkem ognju. Opolodne je sledil na ta odsek tudi močan napad Italijanov, katerega smo ob 2. uri popoldne odbili popolnoma s težkimi izgubami za sovražnika. Prišel se je nato zopet močan ogenj s topovi. Ob 6. uri popoldne je sovražnik s svežimi četami zopet napadel; z ljutim bojem v bližini smo ga zopet popolnoma vrgli; zopeten sunek ob 11. uri dopoldne se je tudi izjalovil; naše vrle čete so držale vse točke.

Na višinah severno od kraja podnevi boj s topovi.

Na koroški in na bojni črti pri Soči so se mestoma živahno bojevali.

Namesnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Med tem ko je bilo južno od Suganske doline predvčerajšnjim mirno, so se vršili pri Paneveggio zopet ljuti boji, tako nam pove naše najnovejšo uradno poročilo. Po returnem, iz vseh kalibrov bruhaajočem, sipajočem ognju je višine južno od Paneveggia napadlo šest sovražnih bataljonov, ki so pa bili po dvehurnem boju popolnoma odbiti in so vsled našega zasledujočega ognja imeli zelo težke izgube. Nato je sledil zopet triurni sipajoči ogenj, da bi zvrhljal odpor naših čet. Ob 6. uri je sovražnik z brigado, ki je bila dotedaj v rezervi, vnovič napadel, prodri do naših jarkov, pa bil tu v ročnem metazu pognan nazaj. Tudi ponočni napad je končal z enakim neuspehom. Izgube sovražnika znašajo več tisoč mož. Niti ped zemlje nam ni bila iztrgana. Danes ob drugi obletnici prve vojne napovedi — Avstrija Srbiji, ob obletnici, ko je bila za naše čete zmagoslavno končana prva velika bitka ob Soči, je odpor naših hrabrih čet isti in še močnejši kot v začetku bojev. Cadorna je pač v zadregi, kaj bi dal kralju Viktorju Emanuelu za današnji god, pokloniti mu ne more niti enega uspeha, pač pa celo vrsto porazov. In to so po dvehletni svetovni borbi dosegle avstrijske čete, med katerimi so se prav posebno odlikovali hrabri sinovi naših slovenskih mater. Čast jim!

Italijansko uradno poročilo.

25. julija. V Val Lagarina je sovražnik pomnožil delovanje s topovi. Na bojni črti Posina—Astico so se polastile naše čete po trdem pobližnem boju 24. julija v jutranji zori gore Monte Cimone. Na planoti pri Asiago je podvzel sovražnik ponoči na 24. t. m. dva ljuta napada na postojanke, ki smo jih osvojili pri Monte Zebio; bersaglieri 30. bataljona so ga oba krat odbili s težkimi izgubami zanj. S sijajnim protinapadom so se polastili z bajonetnim napadom še enega obširnega strelskega jarka in so ujeli ob tej priliki nekaj mož in zaplenili eno strojno puško. Bolj severno od tam so ponavljali alpinci svoje napade proti strmi škrlini, ki se dviga med Monte Giesa in Monte Campi Colletti nad 2000 metrov visoko. Kljub neprestanemu sovražnemu ognju s strojnimi puškami so prodrl tri vrste žičnih ograj in so se ustalili nekoliko pod gorskimi grebe-

nom. V Fassana planinah smo razširili kljub slabemu vremenu naše pridobitve pri mali dolini Ceramano. Na ostali bojni črti je delovalo topništvo z večjo ljutostjo v zgornji dolini Bela, na višinah severozahodno od Gorice in v odseku Sv. Mihaela. Sovražni letalci so metali 24. t. m. zjutraj bombe na San Giorgio di Nogaro in na druge kraje v dolini pri spodnji Soči, ne da bi povzročili kako škodo; eno kmečko hišo so zažgali.

Žalosten konec prvega laškega konjeniškega naskoka.

Z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana se poroča: Vse mogoče moderne iznajdbe v sedanji svetovni vojski so Italijani že uporabili, da bi dosegli kak uspeh proti našim četam. Vendar je bilo doslej vse zaman. Posegli so sedaj tudi po svoji konjenici in jo, prvič v sedanji vojski, pognali k napadu. Cel polk se je navalil preko neke neugodne nizine proti sovražniku, ki se je že davno trdno zakopal. Pridivjali so laški konjeniki iz gozdov, drli preko nižin in gričev, mimo vasi, zdelo se je, da bodo vse pogazili, naenkrat jih je pa sprejel ogenj naših strelskih pušk. Njih napad je postal jeza v smrt. Jezdec za jezdec, vod za vodom je popadal. Po kratkem ognju ni bilo jezdecov več. Od cellega polka se je komaj eden vrnil.

Zaplenjen laški hidroplan.

Z Malega Lošinja poročajo listom, da sta priletela na otok na predvečer 50 letnice bitke pri Visu dva laška hidroplana. Nad otokom ju je napadel naš hidroplan od zgoraj, a od spodaj je streljala neka naša torpedovka. En laški hidroplan je srečno ušel, drugi pa se je spustil na morje ter so ga naši čisto neopokočovanega zaplenili. Letalca in opazovalca so že odpeljali v Pulj. Pri njih so našli zemljevid in malo denarja. Hidroplan je zelo podoben našim hidroplanom, ima le malo manjši čoln. Od zgoraj je nosil laški hidroplan znamenje »L 157«.

Nova prebiranja v Italiji.

Basel, 27. julija. Iz Rima se poroča: Uradni list prinaša dekret, ki odreja ponovno prebiranje vseh doslej nepotrjenih.

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 27. julija. V včerajšnjem ministrskem svetu je govoril finančni minister o neoslabelem stanju na zdrav temelj naslonjene finančne politike. Zunanji minister Sonnino je poročal o zunanjem položaju in o Rumuniji, ki se vedno bolj bliža četverosporazumu, a bo posegla v vojsko šele potem, če bodo Angleži in Francozi na zahodu in Gori na vzhodu pridobili velike uspehe. Govoril je na to o Rusiji in rekel, da odstop Sazonova ne bo njene energične politike nič zadel. Končno je slavil minister Orlando veliko domoljubje in poštrevostnost celega naroda, ki poleg vojske ne dopušča nobenega drugega vprašanja.

Italija in Nemčija.

Lugano. Reformni socialist Raimondo, ki objavlja Bissolatijsve misli, piše v »Messagero«, da bi imela vojna napoved Nemčiji le pomen, če bi razpolagala Italija s četami za druga bojišča; sicer pa zadostna sedanje platonično stanje, ki je povzročilo pristop k londonskemu dogovoru in k odpovedi nemško-italijanskih pogodb. Članek kaže, da ni pričakovati neposredne vojne napovedi Italije.

Finance Italije siabe.

Curib, 27. julija. O včerajšnjem italijanskem ministrskem svetu se poroča, da so se pečali z razmerami Italije nasproti

Nemčiji in da se urede finance Italije. Pravijo, da bo zahtevala Italija zopet v Angliji in v Franciji veliko posojilo, ker na domače posojilo finančni minister ne da ničesar.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. julija. Uradno se poroča: Zahodno od Berestečka smo odbili Ruse, ki so ponoči napadli. Sovražnik je včeraj popoldne ponovil ljute napade med Radzivilovom in Stürom, napadi so se zrušili s težkimi izgubami za sovražnika. Na obeh straneh ceste pri Lešniovu so nadaljevali Rusi svoje napore tudi ponoči. V ljutem boju smo jih vrgli; pustili so nam 1000 ujetnikov.

Severno od prelaza Prislop so pričele prodirati naše čete, ki so prekorale Črni Čeremoš in z deli pridobile višine, ki leže nasproti; na njih so odbile protinapade.

Namesnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. julija. Veliki glavni stan: Rusi so sinoči brez uspeha naskakovali naše postojanke pri Ščari severnozahodno od Ljahovišov; tudi zahodno od Berestečka smo jih krvavo odbili.

Sicer se ne poroča o nobenih dogodkih izven boj pri Komajki južno od Vidzeja, v katerem je imel sovražnik velike izgube.

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

Z velikansko premočjo so napadli Rusi svoj čas naše čete ob besarabski meji. Ničesar niso mogli opraviti prvi čas, vendar, ker so napadali vedno s svežimi četami ne glede na ogromne izgube, so se naše čete, da se izognejo nepotrebnim izgubam, katerih se Rusi pri svojih četah prav nič ne izogibljejo, umaknile do Karpatov, naravne obrambne črte proti Rusom, in tu s krepkim odporom ustavile ruski naval. Sedaj nam pa poroča naš generalni štab razveselivo vest, da so naše čete pričele severno od prelaza Prislop prodirati, da so prekorale Črni Čeremoš in pridobile višine na nasprotnem bregu omenjene reke. Vsi ruski protinapadi so bili odbiti. Če bi človek verjel ruskim poročilom, kolikrat da so bile naše čete poražene, uničene, obkoljene, ne vemo koliko stotisoč da je bilo ujetih, bi mislil, da se na severnem bojišču sploh ne da ničesar opraviti proti Rusom. In sedaj pride naenkrat poročilo, da so pričele naše čete prodirati. Če bi to prodiranje ne imelo nobenega splošnega strateškega pomena, kar v resnici ima, bo ta vest gotovo zelo presenetila Ruse, ki so mislili, sodeč po svojih uradnih poročilih, da so naše čete že čisto pogažene, da nimajo nikake odporne sile več. Proti premoči se ne dá ničesar opraviti, treba je čete umakniti na boljše strateške točke, kot se je to zgodilo v zadnji ruski ofenzivi. Vendar se je pa vršilo umikanje naših čet s tako junakiim odporom, da so Rusi, kakor se zdi, prav tako izkrivavali korošani v Karpatih, da je sedaj njihova premoč zlomljena, da so naše čete prešle v ofenzivo.

Bitka pri Brodih se nadaljuje, sovražnik skuša na vsak način prodreti. Vsled junaške hrabrosti za obrambo določenih čet armade Böhm-Ermolli se je včeraj izjalovilo šest ruskih napadov, ki so bili izvedeni z velikanskimi množicami. Veliko število ujetnikov dokazuje neizmerno srdi-

tost teh bojev. Posamezne ruske čete so izgubile do 75 odstotkov svojega moštva, več bataljonov je bilo čisto uničenih. Na tisoče trupel je nagromadenih pred našimi postojankami.

Bitka pri Baranovičih postaja obsežnejša in ljutejša. Ruski napad se je sedaj razširil tudi na jugovzhodno črto tega odseka, proti Lahovičam.

Če so Rusi v dosedanjí ofenzivi na tej ali oni točki potisnili naše čete nazaj, nima to, če pomislimo dolgotrajne ruske bojne črte, nikakega strateškega pomena. Povsodi, kjer so se naše čete umaknile, so zavzele postojanke, ki so močnejše in ugodnejše od prvotnih.

Skoro cel svet je stopil v boj proti naši državi in njenim zaveznicam, a kljub svoji velikanski premoči ne more ničesar opraviti. Delni in začasni uspehi v tej velikanski svetovni borbi ne igrajo nobene vloge. Junaški odpor naših hrabrih čet nam jamči, da nas naši sovražniki ne morejo in tudi ne bodo premagali.

× × ×

RUSKA PRETIRAVANJA.

Dunaj, 28. julija. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana:

Dovolj znano je, da oficielna ruska dnevna poročila že dolgo časa pretiravajo in da obsegajo laži, da se je opustilo jih sproti ovreči v prepričanju, da se ne more Rusom zabraniti, da ne bi svojih uspehov tudi še naprej s črnim in peresom poljubno pomnoževali. Polagoma smo se navadili teh pojavov in se primerno po njih cenili vrednost ruskega poročanja. Če se zdaj popečamo s poročilom ruskega generalnega štaba z dne 23. t. m., nam ne gre za to, da bi popravljali v poročilu navedene potvorne številke, marveč za to, da branimo pred svetom dobro ime hrabrega polka, ki bi moral vsled neprerekanega poročila trpeti, ki je, kakor se zdi, le takrat kratko, kadar gre za to, da krati čast. Omenjeno poročilo ruskega generalnega štaba trdi, da se je moral udati ves c. kr. deželno-brambovski polk št. 13 potem, ko so ga obkolili. Nasproti temu pribijemo, da se je zvesti polk tudi v boju pri Werbeni, kakor vselej, najhrabrejši vojskoval. Nahajal se je tam 20. t. m. v postojanki na ozkem kosu zemlje, ki ga skoraj v obliki križa obkoljuje Stir. Ko so ga napadli trdo iz Werbeni, je z velikanskimi izgubami za Ruse odbil napad njih množic, dasi je napadel sovražnik v 20 vrstah globoko; pač se je pa posrečilo ruskim oddelkom, da so kriti po visokem žitu, vlomili na krilih polka in da so se obrnili proti hrbtu polka, ki se je moral boriti trdo proti napadu, izvedenim iz Werbeni, uneli so se ljuti boji v bližini z bajoneti in z ročnimi granatami, v katere so posegle vse sile, s katerimi je razpolagal polk. Približno pol sovražne stotnije z eno strojno puško je medtem prodrl tudi proti polkovnemu poveljstvu; tam jo je napadel, jo ujel in zaplenil strojno puško pionirski oddelek s pomočjo telefonistov in javljalcev pod vodstvom častnikov polkovega štaba. Nove ruske množice, ki so se vlivale skozi vrzeli, nastale po trdem borenju, so končno polk prisilile, da se je moral umakniti. Njegov izborni poveljnik podpolkovnik Sokouil je padel junaške smrti na čelu svojega štaba v ročnem metazu. Četudi je imel deželno-brambovski polk št. 13 težke izgube in so zašli deli polka po najhrabrejši protibrambi v ujetništvo, čast polka, ki jo je zapečatila smrt njegovega poveljnika, je ostala neomadeževana, kar naj tolaži polk in njegovo domovino za nesrečo, ki ga je zadel.

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 26. julija. »Magyar Ország« poroča iz Berna: General Berteux izvaja v »Petit Journalu« Bati se je, da nameravajo Rusi v Karpatih ponoviti akcijo velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. List pravi, da bi bil vpad na Ogrsko strategična napaka. Rusi imajo sicer veliko ljudi, a vprašati se mora, če imajo tudi dovolj streliva. Posebna napaka bi bila invazija na Ogrsko, če res namerava izvesti Kuropatkin ofenzivo na severu.

NAŠ LETALEC NAD BUKOVINO IN NAD ČRNOVICAMI.

Budimpešta, 27. julija. »Az Est« poroča z bojišča v Bukovini: Neki naš letalec se je dvignil danes jutraj na Sedmograškem, da preleti celo Bukovino; priletel je tudi nad Črnovice, kjer je opazoval na trgu živahno življenje. Na mestni hiši je plapolala trobojnica, državni orel je bil pokrit. Iz neke cerkve je šlo veliko vojakov; ko je letalec letal dolgo časa nad Črnovicami, se je dvignil neki sovražni letalec; oba letalca sta menjavala strele. Naš letalec se je vrnil nepoškodovan.

GROF TISZA NA BOJIŠČU.

Marmaros-Sziget, 27. julija. (K. ur.) Min. preds. grof Tisza je došel v sredo jutraj v Marmaros-Sziget, odtam se je podal v Viso Borsu in na bojišče pri Kirilbabi. Min. preds. si je ogledal na to izpostavljene točke stolice Beszterce-Naszod. Prebivalstvo je ministrskega predsednika navdušeno pozdravljalo.

USTROJ RUSKIH ARMAD.

Amsterdam. (Kor. ur.) Vojaški so-trudnik lista »Tid« piše: Le malo ljudi je mislilo, da bo mogla Rusija po strašnih porazih minulega leta nastopiti z velikopoteznimi operacijami. Glede na orožje in strelivo razpolaga z vso tehnično industrijo Japonske, ki ji je v sedanji vojski najljubši, da zasluži kolikor mogoče veliko ruskih rubljev. Kljub temu se moramo vprašati, če bo tudi hitro zgrajeno poslopje novih ruskih armad moglo dovolj dolgo držati in če bodo mogli Rusi še naprej nadaljevati uspehe. Če precenimo vse vojne operacije, moramo sklepati: ruski napadi so do zdaj najbrže dosegli le polovico, kar so pričakovali od njih. Čete osrednjih velesil sicer zadržujejo na vzhodni bojni črti, a sicer niso dovedli ruski napadi do katastrofe osrednjih velesil in jih niso na zahodu tako oslabili, da bi ne bile vzdržale ofenzive sporazuma.

DOGODKI V ČRNOVICAH.

Curih. Švicarska brzojavna agentura javlja: V Črnovicah je splošno mirno. Ruske vojaške oblasti so sicer ukrenile stroge ukrepe proti ropom, a kljub temu neprestano plenijo v zasebnih stanovanjih.

ALEKSEJEV O POLOŽAJU.

Berlin. »Nationalzeitung« javlja iz Lugana: Načelnik ruskega generalnega štaba je zagotovil dopisniku lista »Times«, da ne podcenjuje težav, a da je kljub temu gotov zmage. Rusija izvaja ofenzivo šele 50. dan; zanimivo delo Rusov se bo šele pričelo. Vreme je bilo do zdaj Rusom vedno neprijazno; vsled trajnega deževja je narasel Dnjestr za 3 metre, Prut pa za 4½ metra; čete zato zelo težko delujejo. Pripravljene morajo biti Rusi tudi na poraze; a popoln razvoj ruskega načrta zato ne bo trajno trpel.

CELA RUSKA DRŽAVNA BRAMBA POZVANA POD OROŽJE.

Stockholm. Carski ukaz poziva vse letnike prvega poziva do 45 leta in drugega poziva do 37. leta pod orožje.

»PRISTAŠI POLJSKE DRŽAVE«.

»Kurjer Poznański« poroča, da so nemške oblasti v Varšavi dovolile ustanovitev »kluba pristašev poljske države«. Tako je v Poljski, kar jo imajo zasedene Nemci, ustvarjena politična organizacija onih poljskih krogov, ki hočejo v smislu svojih klubovih pravil poljsko državo opreti na osrednji sili.

Bolgari v Hindenburgovi armadi.

Lugano, 25. julija. »Humanité« poroča iz Petrograda, da se bore na nemški strani na ruski bojni črti bolgarski vojaki.

Boji na zahodu.**NEMSKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 27. julija. Veliki glavni stan: Med Ancre in Somme je v noč močno delovalo topništvo na obeh straneh. Odbili smo napade z ročnimi granatami zahodno od Pozieres. Južno od Somme se je izjalovil francoski napad severovzhodno od Barleux.

Odbili smo ponoči več močnih francoskih napadov pri »Mrzlj Višini«-Fleury; na nekaterih točkah se še nadaljujejo boji. Na bojni črti južnozahodno od War-tona smo odbili močne angleške poizvedovalne oddelke, patrolje pa pri Riche-

bourg. Izjalovil se je presenetljiv napad Francozov severno od Viennelle Chateau (v zahodnih Argonih). Naše patrolje so ujele 50 mož pri Ville au Bois in severovzhodno od Prunay.

Sestrelili so v zračnem boju pri Beine vzhodno od Reimsa francosko dvokrilno letalo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

26. julija ob 11. uri ponoči. S presenetljivim napadom smo se polastili južno od Somme neke utrjene hiše, ki leži približno 50 metrov južnovzhodno od Estrées; nekaj mož smo ujeli. Štiri 105 mm topovi, ki smo jih vzeli v baterijah, osvojenih predvčerajšnjim južno od Estrées, se morajo prišteti k že zaplenjenemu materialu. Na ostali bojni črti se je bil precej živahen topniški boj pri Prosnes.

Vojni položaj na zahodu.

Curih, 27. julija. Major Morath piše v »Berliner Tageblattu« o vojnem položaju. Pravi, da šteje armada generala Haiga na Francoskem 1.200.000 mož, kar je verjetno, mogoče stoji na Francoskem še več angleških sil. Najvažnejša priprava, kar jih je moral pred 1. julijem izvesti angleški generalni štab, je bila, da je razdelil to moštvo. Kljub novim skupinam velikih angleško francoskih sil, s katerimi so nastopili v prostoru med Pozieres in Mauerbachom, so bili Angleži poraženi pri Pozieres, v gozdu Fourceaux, pri Longueval in pri Guillemont. Posledica tega nauka Angliji bi morala biti, da bi opustila angleško vojsko na celini in da bi ne hujškala več ostalih velesil sporazuma na nadaljevanje vojske, a tako daleč še nismo. Angleži morajo biti še bolj tepeni, predno bodo dovolj poučeni. Zmago nad Anglijo si prej ko slej predstavljam tako, da mora njena armada na celini doživeti tak poraz kakršnega je pripravil Hindenburg Rusom v vzhodni Prusiji. Kar je doživela Anglija na Galipoliju, je že doseženo, če že ni preseženo. Rusija je že še nadomestila čez leto svoje velike izgube, dvomimo pa, da bi mogla to tudi Anglija storiti. Večkrat sem že opozarjal, da angleška brambna postava ne predstavlja neizčrpeljivega studenca, marveč da ravno zadošča dobiti toliko nadomestila, kolikor ga Angleži pri sedanjem načinu vojskovanja rabijo, ker ne posluje več dobro navačenje v Indiji in ker se iz raznih razlogov zanašajo le še seveda v omejenem obsegu na Mezopotamijo, Egipt in na Solun; Kanada in Avstralija moreta le še malo pomagati.

Prvi boj pri Pozieres.

Kodanj. Pariški list »Liberte« piše o prvem dnevu boja za Pozieres: Ko se je končalo streljanje s topovi na vas, so planili londonski prostovoljci in Kanadčani s strašno silo na utrdbo; prodirali so z jugovzhoda. Nemci, ko so se zbrali v severnem delu, so podvzemali krepke protinapade. Najbolj ljuto so se spopadli pri cerkvi, kjer se je razvil trdovraten boj; mož z možem se je bojeval tam. Nemci so napadli z veliko silo, a naši so se junško držali; v tem strašnem boju ni bila prisojena puški nobena vloga: nož, bajoneti, revolver in ročne granate so bile edino orožje. Pod pritiskom nemških čet so se morali končno Angleži umakniti na celi bojni črti.

Angleži so napadali po ruskem vzorcu.

Berlin, 27. julija. Major pl. Schreibshofen piše v »B. Z.« o položaju na zahodu: Vsa poročila so opozarjala na izredno težke izgube Angležev, ki so posledica načina, kakor so napadali: namreč v globokovrstnih napadalnih krdelih podobno napadom Rusov na vzhodnem bojišču. Angleži razpolagajo še z zadostnimi rezervami, da lahko tudi v bodoče ponavljajo svoje napade; polagoma se pa bo izčrpala sila zahodnih velesil in izčrpale bodo vse svoje rezerve. Šele potem, ko se bo to zgodilo, bodo izprevideli, da ne morejo doseči uspeha proti postojankam Nemcev. Vojsko na zahodnem bojišču zato dejansko, kar je sovražno časopisje vedno naglašalo, znači onemagovalni in izčrpovalni boj le s tem razločkom, da ne omagujejo Nemci, marveč njih sovražniki.

Francoski razočarani.

Kolin. Posebni poročevalec »Köln. Ztg.« v velikem glavnem stanu poroča, da so opazovali pri obstreljevanju utrdbe Tavannes v utrdbah velike razstrelbe. V Franciji so vedno bolj razočarani radi dosedanjih uspehov angleške ofenzive. Iz Švice došli popotniki pripovedujejo, da so Francozi osupnjeni nad novimi nečuvnimi krvavimi žrtvami, ki jih zahteva ofenziva; vse bolnišnice so prenapolnjene z ranjenci, uspehi so pa naravnost malenkostni v primeri z uspehi, ki so jih priborili v štirih tednih. Francoski časopisje izkuša pobitost odpraviti in opozarja, da odhajajo na bojno črto nove, velike sile.

Značilno je, ker angleška poročila ponovno naglašajo, da se je posrečilo vzdržati nasproti protinapadu Nemcev.

Na Francoskem ne mislijo na mir.

Bern, 26. julija. Neki nevtralni diplomat, izvrsten poznavalec francoskih razmer, se je po svoji vrnitvi iz Francije izjavil, da sedaj misel na mir v Franciji še ni pognala korenin, ker v resnici upajo na zmago. Sovražstvo proti Nemčiji morda še nikdar ni bilo tako veliko kakor sedaj.

150.000 do 170.000 mož angleških izgub.

Hamburg, 27. julija. (Kor. ur.) »Hamburger Fremdenblatt« poroča iz Haaga: Dobro poučeni potniki, ki so došli iz Francije, pripovedujejo, da so Angleži, odkar se je pričela njih velika ofenziva, do srede julija odpeljali 70.000 do 80.000 ranjencev iz Francije. Francozi cenijo izgube Angležev na mrtvih in ranjencih v nekaterih dneh do srede julija veliko nad 100.000 mož. Angleži so nastopili od takrat s še obsežnejšimi silami; izgube so torej morale doseči najmanj 150.000 do 170.000 mož. Povsod se čuje, da je popolnoma ponehala navdušenost moštva, ker se angleškemu vojnemu vodstvu kljub največjim naporom ni posrečilo, da bi neznatni dobiček na prostoru 4 do 5 km smatrali za tak uspeh, ki bi le nekoliko odgovarjal brezobzirnim in strašnim žrtvam.

Angleški težki topovi.

V dolgem bojnem odmoru od spomladi 1915 do sedaj so bili spravili Angleži na svojo fronto težke topove in jih ondi vzdali. Ti moderni orjaški topovi, katere je povečini dobavila Amerika, so imeli omogočiti predor nemške fronte, kar se jim pa niti oddaleč ni posrečilo.

Izgube Angležev.

Stockholm, 27. julija. (Kor. ur.) »Nove Vremja« javlja: V zadnjih bojih severno od Somme je obležalo mrtvih nad 14.000 Angležev.

Angleži dezertirajo.

Rotterdam, 27. julija. Londonski list »John Bull« poroča, da se množe nevarni slučaji dezertacij skoraj v vseh angleških polkih. Vojno vodstvo je zapovedalo, naj vse dezertarje, ki jih primejo za bojno črto, pošljejo takoj na egiptansko bojišče.

Nevtralni vojaški atašeji na zahodnem bojišču.

Berlin, 27. julija. (Kor. ur.) Vojaški atašeji nevtralnih držav so se podali na zahodno bojišče.

Milijon mark — »pokore« za Bruselj.

Kolin, 27. julija. »Kölnische Volkszeitung« poroča, da je bruseljski guverner Hurt mestu naložil milijon mark kazni, ker je o priliki belgijskega narodnega praznika na večer pri avtomobilu, v katerem se je vozil kardinal Mercier, prišlo do demonstracij, ki so nasprotovale nemškim odredbam.

Irska.**Bo li Casement pomiloščen ali ne?**

Berlin. Iz Londona se poroča, da je izključeno pomiloščenje lorda Casementa, če ne bo v zadnjem trenutku prošil milosti angleškega kralja, česar Casement do zdaj še ni hotel storiti.

Genj, 27. julija. »Humanite« javlja: Gotovo je, da bo Casement pomiloščen; če bi ga usmrtili, bi zadali s pestjo udarec v obraz celi Irski.

Položaj na Irskem vedno bolj napet.

Rotterdam, 27. julija. »Manchester Guardian« javlja: Na Irskem se duhovi vedno bolj razburjajo; prehod cele irske stranke v parlamentu v opozicijo ogrožuje delozmožnost zbornice in po-zitivnost ljudstva.

Dogodki na Balkanu.**Spopad bolgarskih in grških patrolj.**

Bukarešt. »Radio Agentura« javlja iz Pariza: Blizu Seresa je streljala bolgarska patrolja na grško.

61 srbskih topov izkopanih.

Budimpešta. Iz Arada se javlja: Na nekem aradskem posestvu, kjer so delali srbski vojni ujetniki, so naprosili častnika, naj jih puste domov, ker so domotožni. Če bodo oproščeni, so obljubili veliko protiuslugo. Pripovedovali so, da so pri velikem srbskem umikanju zakopali 61 topov, da jih skrijejo pred avstrijskimi četami. Častnik je to poročal; čez nekaj dni so prepeljali ujetnike v Srbijo, in sicer tja, kjer so rekli, da so pokopani topovi. Res so izkopali v Smederevu 5, na bregu Morave pa 55 topov. Tudi v Nišu so našli v nekem zasutem vodnjaku 1 francoski težki top.

Nova srbska armada.

Berlin, 26. julija. »Nove Vremja« poroča iz zanesljivega vira, da šteje nova srbska armada skupno 26.500 za boj sposobnih mož. »Ruski Invalidi« pravi, da se nabajajo pred kratkim do-

šle ruske čete v neposredni okolici Soluna; poveljuje jim general Adamanov, ki je imel te dni v glavnem stanu važne razgovore.

Grška volitve.

Amsterdam, 27. julija. (Kor. ur.) »Times« izvejo iz Aten, da se bodo grške volitve vršile zadnjo nedeljo v septembru. Zbornica gre sredi avgusta na počitnice in se zopet snide sredi novembra. Demobilizacija je skoro končana. Železniški promet je zopet normalen. Ententa je vladi dala 800.000 funtov sterlingov predujma.

Govorice o preobratu na Grškem.

Berlin, 27. julija. Švicarski listi poročajo: »Morningpost« prinaša iz Rima, da je Zaimis naročil pariškemu poslaniku Romanosu, da naj sporoči Angliji in Franciji, da je grška vlada sklenila iskati tesnejšo zvezo z entento. To izpremembo v grški politiki spravljajo v zvezo s petrograjskim potovanjem princov Andreja in Nikolaja.

Turčija v vojski.**Vstaja v Meki.**

Carigrad, 25. julija. (Kor. ur.) Pod tem naslovom poroča »Tanin«, da je vstaja v Meki povzročil s svojo nezvestobo prejšnji emir Husein paša. Angleži so ga podkupili. Vstaja je omejena samo na Meko; ostali rodovi niso s Huseinom. Upajo, da bo Huseina kmalu zadela pravična kazen.

Preiskava o vojski na Dardanelah in v Mezopotamiji.

Rotterdam, 27. julija. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča iz Londona: Lorda Cromer in Hamilton sta prevzela predsedstvo komisije ki vodi preiskavo o vojski na Dardanelah in v Mezopotamiji.

Uspehi Turkov v Perziji.

Kodanj, 27. julija. Petrograjski listi zdaj prvič poročajo o turških uspehih v Perziji in da so morali zato odpraviti ruske konzulate v zahodni in v južni Perziji.

Konference v Bukarešti.**Kralj in naši poslaniki.**

Berlin, 26. julija. »Tageblatt« poroča iz Bukarešte: Kralj se je včeraj vrnil iz Sinaje. Danes sta iz Sinaje prišla avstrijski in nemški poslanik. Nemški polanik v Busch je imel z Bratianujem daljši razgovor danes, jutri pa pride k njemu avstrijski poslanik grof Czernin.

Ženeva, 26. julija. »Liberte« poroča iz Rima, da Sonnino zelo pospešuje razgovore ruskega poslanika Giersa z rumunskim poslanikom knezom Ghika, toda Rumunija se še vedno ne odloči. List stavi veliko upanje v novega francoskega poslanika Saint Aulaire, ki ima važno poslanstvo.

Rumunska mobilizacija.

Budimpešta, 27. julija. »Az Ujsag« poroča iz Bukarešte: Navzlic zanikanju od raznih strani se nadaljujejo priprave za rumunsko mobilizacijo. Letnik 1897 je poklican na orožne vaje. — Haaški »Het Vaterland« poroča iz Bukarešte, da Filipescu in Jonescu vsako nedeljo prirejata shode za aktivni nastop Rumunije. Pa tudi opozicija proti njima je močna. Vladna »Independance Roumaine« pravi: Mi lahko potrdimo, da je sveta sloga, o kateri govorita ta dva moža, že davno dosežena in da je pognala globoke korenine v narodu.

Rumunski oficijozni glasovi in svarila.

Bukarešt, 27. julija. »Independance Roumaine« pravi z ozirom na številne govorce, ki zadnje dni krožijo po glavnem mestu: »Nasproti vsem govoricam držimo se tega, kar se je v dveh letih pokazalo kot resnično, da se namreč z enako vnemo dela za utrditev in povečanje vseh sil, ki naj deželi zagotovijo njeno neodvisnost, čast in brambo njenih trajnih interesov. Od obeh strani prihajajo napačne in tendenčne govorce. Mi računamo na patriotizem in modrost onih ljudi, ki znajo resnično ločiti od napačnega in tendenčne laži in in vedo, da stvari pridejo v pravo perspektivo.«

Bukarešt, 27. julija. (Kor. ur.) »Independance Roumaine« piše: Navzlic včerajšnjemu obširnemu dementiju o izmišljotinah glede sklenjenih sklepov, razgovorov in izmenjanih podpisov, se še vedno razširja ravno nasprotno vesti. Dogodki, ki so se menda dogodili, so fantazije tiste domišljije, pred katero smo včeraj svarili. Lahko si mislimo, da nobena stvar ne bo mogla preprečiti širjenja napačne vesti. Mi tedaj ne moremo storiti drugega, kakor da vnovič izjavimo, da so tiste dozdnevne informacije popolnoma neutemeljene. Vladni list se v tem popravku obrača proti vesti ententi prijaznih listov, da bo Rumunija kmalu posegla v vojno in

v prav bližnjem času sklenila dogovor z entento.

Rumunija in splošna ofenziva.

»Frankfurter Zeitung« z dne 25. t. m. prinaša daljše poročilo iz Bukarešte. Pri vesteh iz Rumunije je treba razločevati med časopisjem, ki je večinoma pod vplivom entente, in pa merodajnimi krogi, namreč vlado. Časopisje res piše, da se sedaj Rumuniji ponuja zadnja prilika in zato strašno pretirava ententine uspehe. — Nemški dopisnik priznava, da bodo odločitve Rumunije končno res odločili vojni uspehi obeh sedanjih vojnih skupin. Iz vlade je težko dobiti točnih informacij, ker je Bratianu zelo molčeč, zato mu je opozicija dala ime »sfinga«. V resnici pa je vladna politika silno enostavna. Čim več hoče doseči za najmanjšo ceno. Obstoj države pa noče postaviti v igro. Bratianu bo menda tudi sedaj ostal pri svoji politiki, zato ni verjetno, da bi Rumunija kmalu udarila proti Ogrski, s čimer pa še ni rečeno, da je to izključeno. Vojni dogodki bodo to odločili. Končno se lahko reče: S svojimi čustvi je Rumunija na strani Francije. Njene želje po Sedmograški so vlečejo k ententi. V sled politike resničnosti, kakor jo vodi Bratianu, bo Rumunija nevtralna, dokler ne pade jasna odločitev na bojišču. Samo nevarnost, da je blizu mir, bi znalo to izpremeniti.

Na morju.

Kralj Ljudevit o nemški vojni mornarici.

Monakovo, 27. julija. (Kor. ur.) Ko je obiskal kralj Ljudevit nemško bojno mornarico v Wilhelmshavenu, je brzojavil cesarju Viljemu: Vtisi, ki sem jih tu dobil, so iznova utrdili v meni zaupanje v nepremagljivo moč nemškega orožja na vodi in na suhem in mojo trdno vero, da bo Tvoja mornarica, ki jo prešinja krepak duh, v zadnji bitki na morju priborenjen uspehom uvrstila nove zmage nad našimi sovražniki. Ljudevit. Cesar Viljem je odgovoril med drugim: Odkritosrčno me veseli, ker si obiskal bojno mornarico in dobil tam tako dobre vtise. S Teboj upam na to, da bo mornarica tudi v bodoče storila svojo možgato dolžnost. Viljem.

Boj ob škotski obali.

Amsterdam, 27. julija. »Handelsblatt« javlja iz Dimuydena o morskii bitki pri škotski obali. Bojevalo se je več podmorskih čolnov in poizvedovalne ladje »Nelly«, »Nuttin«, »Onward« in »Eoa«; zadnja ladja je bila potopljena; 3 možje so mrtvi; ostalih 11 so rešili; o ostalih dveh ladjah se nič ne čuje; sodi se, da sta se potopili z vsemi vojaki. Med 11. rešenci so trije pozneje umrli na dobljenih ranah.

„Deutschland“.

Prerekanje med Anglijo in Združenimi državami zaradi »Deutschland«.

Newyork, 24. julija. (K. u.) Wolff javlja iz Washingtona: Anglija je naznanila, da bo zahtevala, da mora biti ameriška vlada odgovorna za izgube, ki bi jih povzročila angleški trgovini nemška podvodna trgovinska ladja »Deutschland«. Z uradne strani se potrjuje, da je ameriška vlada prevzela odgovornost. Vladni krogi sodijo, da poizkuša Anglija glede na »Deutschland« resno rešiti vprašanje. Dognali so, da vztraja Anglija: 1. »Deutschland« je bistveno vojna ladja, ki lahko rabi topove proti angleški trgovini; 2. Amerika naj določi, da se »Deutschland« ne sme dovoliti, da bi 3 obmejne milje smela prepluti pod vodo. Znano je, da sodijo Združene države glede na ta vprašanja drugače kot zavezniki. Sodijo se, da bodo obvestili zaveznike, preden bo odplula »Deutschland«, da Amerika ni upravičena vmešavati se v vprašanje, kako bo preplula »Deutschland« 3miljni obvezni pas. Državni oddelek pričakuje, da nastane vprašanje, če je dopustno, da se zbirajo vojne ladje zaveznikov z namenom, da ujamejo »Deutschland«. Mornariški oddelek potrjuje, da bodo mogoče morali pomnožiti pomorske bojne sile, ki bodo stražile obmejni pas 3 milj, da se da »Deutschland« prosto spremstvo.

Washington, 27. julija. (K. u.) Reuter: Iz Baltimore: Križarka »Nord« in 2 rušilki sta odpluli pred prednje utrdbi Virginie, da skrbijo za to, da ne bodo kršili ameriške nevtralnosti, ko bo odplula Deutschland.

Andrassy o vojni in miru.

Berlin, 27. julija. »Lokalanzeiger«: Voditelj madžarske opozicije grof Andrassy je v Berlinu izjavil Ackermanu, zastopniku ameriške »United Press«:

Dopisnik je vprašal Andrassyja, ali je z ozirom na dva meseca rastočo znatno opozicijo proti grofu Tiszi in z ozirom na izstop Karolyja in njegovih, pri-

kovati kake bližnje izpremembe v ogrski vladi. Grof je odgovoril: Ne verujem. Sedaj ni čas za notranjo krizo. Sedaj je najvažnejša zunanja politika. Najvažnejše mesto ima sedaj baron Burian in mi se moramo kolikor je le mogoče izogibati vsem notranjim sporom, da smo složni za zunanje stvari.

Dopisnik je vprašal, ali je grofovo berlinsko potovanje v zvezi s kakršnimkoli mirovnim stremljenjem, na kar je Andrassy gladko odgovoril: Ne! Med vojno moramo priti v tesnejšo zvezo s svojimi zavezniki in jaz sem prišel na razgovor. Sedaj ni čas, da bi govorili o miru. Ententa je sedaj dobila upanje, da nas stre in zato se nikdar ne bo spustila v mirovno pogajanje. O miru bomo mogli govoriti šele tedaj, če bomo vrgli Ruse nazaj. Tedaj to poletje mir ne pride še v poštev? pripomni dopisnik. Prav gotovo ne, če mi v tem poletju ne zmagamo, je odgovoril grof Andrassy.

Ogrska letina je izvrstna in vseh živil bo v izobilju je končal grof Andrassy.

Oh zaključku drugega vojnega leta.

Dunaj, 27. julija. (C. kr. korespondenčni urad.) »Wiener Abendpost« piše med drugim: V teh dnevih se končava drugo leto najsilnejše vojske, kar jih je svet kedaj videl in čutil. V zadnjih dneh drugega vojnega leta stoji Avstrija in Nemčija, kakor tudi njuni hrabri zavezniki Bolgari in tudi Turčija z vso svojo obrambno silo v v boju proti premoči sovražnikov. Neupogljivo gledajo vsakemu sovražnemu navalu, naj pride od vzhoda ali zahoda, od severa ali juga, brez strahu in odkrito nasproti. V junaški roki drže neomadeževani meč enako onemu hrabremu možu, katerega vstrajnost je svoječasno opeval Horac.

Marsikako žalostno poglavje je že zapisala zgodovina te vojske. Tudi mi smo že čutili marsikaj neprijaznega od te »železne igre s kockami«. Zvesto, plemenito kri smo morali žrtvovati, strogo važnost v gospodarstvu življenja smo si morali nepriti, ali brez tožbe, polni zaupanja v bogati vrec ljudske sile prenašamo vse nevarnosti. Resne, pobožnega zaupanja v Boga polne besede, s katerimi je naš cesar pred dvema leti poklical naše narode k orožju in Najvišji manifest, ki nam je v maju 1915 po verolomstvu Italije napovedal nov boj, živi v vseh naših srcih. Gotovo čustvo, da nismo povzročili svetovnega požara, da nam je edino le ljubezen do naše domovine, sveta dolžnost, boriti se za njena tla in pravico, potisnila orožje v roke, nam daje trdno zaupanje na končni uspeh in mir, ki se nam bliža iz dalje.

Razna poročila.

Nemški profesorji.

Berlin, 27. julija. »Vossische Zeitung« poroča: Rektor berlinske univerze in z njim več drugih profesorjev je izdalo oklic, ki poziva javnost, da naj vzdrži. Pravijo: Nemčija ne sme meča prej vtakniti v nožnico, dokler ji ni zagotovljen mir, katerega bodo prisiljeni držati tudi njeni sovražniki. Do tega miru pa ne moremo priti, če ne razširimo svoje oblasti, v kateri bo naša volja odločevala o vojski in miru. Naši nasprotniki nam tega nočejo priznati, in zato hočemo vzdržati in zmagati — kajti če nočemo sami sebe pogubiti, drugega nam ne preostane.

Za zvezo nevtralcov.

Ženeva, 27. julija. Glede misli za zvezo nevtralcov zahteva »Journal de Geneve«, da naj se po vzoru skandinavskih držav čimprej začne z ločenimi pogajanjmi. Naglica je potrebna. Dosedaj je bila nevtralnost nevtralcov preveč pasivna. Sedaj je prišel čas, da si zavarujemo svojo bodočo svobodo. Naj bi bile trgovske koristi zveze z entento še tako velike vendar Švicarji ne bodo nikdar privolili, da bi skupni obstoj bil odvisen od trgovskega preračunavanja.

Amerika in črni seznam.

Amsterdam, 27. julija. (K. u.) »Times« poročajo iz Washingtona, da se je posvetovalo ministrstvo o črnem seznamu. Angleški veleposlanik se je nato dolgo posvetovalo z držav. podtajnikom Polkom. Obložil je, da se bo podala v angleškem parlamentu izjava, ki bo pojasnila nastale nesporazume. Trgovinska prepoved namreč tiče le tiste tvrdke, ki zaslužijo največ v sled trgovin s sovražnikom.

Hud spor med Anglijo in Holandsko.

Angleška je zaplenila več holandskih ribiških ladij, češ da ribarijo v prepovedanih vodah in da večino slanikov prodajo Nemčiji. List »Het Volk« poroča, da so iz vseh holandskih pristanišč odpluli vsi parniki na slanike. Gre se zato, da se spor z Anglijo konča v najkrajši obliki in počaka, ali si bodo Angleži upali zapleniti tudi te, več 100 tonske parnike.

Velika železniška nesreča. — 2 mrtva, 25 ranjencev.

Kolin, 27. julija. (Kor. ur.) Uradno: Popoldne ob 2. uri 32 minut je skočil iz tira osebni vlak št. 419 Herbestal—Kolin, ko je vozil skozi kolodvor Kolin—Ehrenfeld; zadnji 4 vozovi so se preukucnili; 2 potnika sta mrtva, 25 jih je ranjenih, med njimi nekaj nevarno. Vzrok še ni jasn; uvedli so preiskavo.

Povzdiga šolstva na Španskem.

Frankobred, 26. julija. »Frankfurt. Ztg.« poroča iz Madrida: Državni proračun obsega za l. 1917 izdatke za 5000 novih ljudskih šol; najnižja plača učiteljem se določa s 1000 peseti.

Dnevne novice.

+ Cesar pokrovitelj c. kr. avstrijskega vojevnškega kora. Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z najvišjim odlokom z dne 8. julija t. l. blagovoliло prevzeti pokroviteljstvo nad c. kr. avstrijskim vojniškim korom.

Ministrski svet z daljšim razgovorom se je vršil večeraj.

+ Cesar je sprejel 27. t. m. opoldne nedavno došle štiri dame ruskega »Rdečega križa« in damske gospode, ki so jih spremljevali.

Ukrajinski narodni svet je te dni imel dvadnevno plenarno zborovanje, ki je v gospodarskih in narodnih vprašanjih odobrilo vse dosedanje korake načelnika dr. Konstantina Lewickega.

— »Krona kulture in vsega stvarstva«. V ponedeljek smo priobčili pod tem naslovom, kar se je pripisovalo monakovskemu profesorju Stengelu. Ta sedaj izjavlja, da od haške protivojne družbe ni prejel nobenega vprašanja in zato niti odgovoriti ni mogel. »Baseler Nachrichten«, ki so prinesle ta članek iz pacifistične revije »Die Menschheit«, to potrjujejo, povedo pa, da je pisec tiste neumnosti — iz Dunaja in da se piše F. H. Stengel. »Berliner Tageblatt« pravi, da je zloraba imena profesorja Stengla bila le zato mogoča, ker je znan kot hud nemški nacionalist in zato svari te vrste ljudi, naj bodo previdni in zmerni v svojih besedah.

+ Izvedba dopolnilnih volitev v trgovske in obrtniške zbornice. Na vprašanje, ali je dopolnilne volitve v trgovske in obrtniške zbornice, ki so bile leta 1914, in 1915. odložene, izvesti koncem leta 1916, ali pa jih je z ozirom na razmere, ki jih povzročajo vojni dogodki, zopet odložiti, je c. kr. trgovinsko ministrstvo odgovorilo, da do nadaljnjega tudi letos ni pričeti s pripravljalnimi deli za izvedbo dopolnilnih volitev v trgovske in obrtniške zbornice.

+ Mariborski 26. dom. pešpolk na bojišču. V »Marburger Zeitung« čitamo: Povodom smrti narednika Gaisserja smo prejeli od njegovega mnogomesečnega stotniškega poveljnika na slednji dopis: Dnevi 11., 12. in 13. julija so bili za naš domači domobranski pešpolk št. 26 skoraj najtežji, pa tudi časti in zmag bogati dnevi cele vojske. Zopet pa tudi žalujemo za mnogimi izmed najvrljših. En sam dan je skušal sovražnik po 12urnem bobnečem ognju enajstkrat, da bi porušil naše postojanke, a vselej se je moral prepričati, da znajo štajerci pač umreti, a svojih postojank ne zapuste. Kar nam je še pustila lastna artiljerija, smo hitro opravili; živih Italijanov se je le malo vrnilo in smrt naših vrlih je moral sovražnik plačati z nad tisoč mrtvimi. V teh težkih bojih, v katerih so našli junaško smrt od vseh spoštovani stotnik Luger, potem poročnik Ferk, praporščak Erhatici in kadetini aspirant Jiront, jepadel tudi naš vrli »mali Gaisser«. Redek je podčastnik, ki bi si znal tako pridobiti ljubezen celega polka. Njegova junaška smrt je za naš polk težka izguba.

+ 32 vojaških zdravnikov, ki so bili v ruskem vojnem ujetništvu, je došlo čez Švedsko v Berlin; odtam bodo potovali v Avstrijo.

— Vojnoskrbni urad c. kr. ministrstva za notranje zadeve je izdal srečke nove efektivne loterije, ki bodo izžrebane dne 18. avgusta in imajo pri 20.000 srečkah 2383 dobitkov. Srečke se dobijo po 50 vin. v Katoliški Bukvarni kot službeni poslovalnici vojnoscrbnega urada.

— Fotografiranje, risanje, slikanje v armadnem območju prepovedano. V sled razglasa c. in kr. 5. armadnega poveljstva (Stan. odd. z dne 9. julija 1916, Z. K. Nr. 8839) je fotografiranje, slikanje, risanje važnih vojaških objektov, mostov, železniških naprav in utrd, postojank, branilnih naprav, taborov, transportov vojakov in ranjencev itd. v armadnem območju civilnim osebam prepovedano. Na ozemlju zapadno sprednje kordonske črte civilne osebe na prostem sploh ne smejo napravljati nikakih posnetkov. Izjeme teh prepovedi dovoljuje na pismeno prošnjo v posebnih slučajih 5. armadno poveljstvo, stan. odd., vojna pošta 508. Izven armadnega (etapnega) območja je vsled odredbe vojnega nadzorovalnega urada z dne 19. junija 1916, št. 67.945. fotografiranje na ko-

lodvorih in z vlakov med vožnjo prepovedano. Izjemoma da dovoljenje za fotografiranje civilnim osebam za proge državnih železnic pristojno ravnateljsko državnih železnic sporazumno z železniškim linijskim poveljstvom (vojno transportno vodstvo), za zasebne železniške proge linijsko poveljstvo (vojno transportno vodstvo). Enaka načela veljajo za dovoljenja naprave kinematografskih slik.

Draginjska doklada vpok. učiteljstvu. Deželni odbor vojvodine Kranjske je dovolil enkratno draginjsko podporo vpokojenim učiteljem, učiteljicam in tudi učiteljskim vdovam. Interesiranci se v ljudo prosijo naj čimprej pošljejo po dopisnici svojnatančen naslov tajniku »Društva vpokojenega učiteljstva« g. Simonu Punčahu v Ljubljani Marmontova ulica št. 18, da jim deželni odbor lahko pošlje dotični znesek na dom. Članom društva pa ni treba naslova pošiljati, ker jih že ima tajnik.

— Zaplenbo premoženja je odredilo graško deželno sodišče proti bivšemu uredniku Jožefu Messner, nazadnje črnovojniški narednik v Trbižu, ki je pravomočno obsojen radi volunstva.

— Poročil se je gospod dr. Ernst Fischer, rezervni nadporočnik, z gospodično Milo Jazberjevo. Bilo srečno!

— Iz ruskega ujetništva so se vrnili dne 7. julija v rez. bolnico v Litomečce sledeči invalidi: inf. Kopač Peter, 17. pp., 3. s.; inf. Edelmayer Ivan, 17. pp., 6. s.; inf. Modic Ivan, 17. pp., 7. s.; patr. Kres Ferdinand, 8. lov. baona, 4. s.; inf. Počak Alojzij, 97. pp., 3. odd. stroj. pušk; inf. Dordor Ivan, 5. dom. p., 12. s.; lovec Veldin Franc, 20. lov. baon, 2. s.; inf. Rabernik Karel, 47. pp., 2. s.; inf. Rott Franc, 97. pp., 11. s.; inf. Bastić Franc, 26. dom. p., 5. s.; inf. Petelin Alojzij, 97. pp., 2. s.; inf. Sedlar Franc, 27. dom. p., 8. s.

Zrakoplovni promet med večjimi ogrskimi mesti, Zagrebom in Reko. Zastopnik ogrske trgovske akcijske družbe Pavel Grätz se je obrnil na več mest z vlogo, da naj se ustanovi študijski komite za ustanovitev mednarodne zrakoplovne družbe za prevoz pisem, zavrtkov, pošte in oseb. Družba bo imela naslov »Aero Lloyd«. Zračni promet se bo vršil med večjimi ogrskimi mesti in nato tudi med Zagrebom in Reko.

Na račjem lovu utonil. O priliki lova na race v slovenjebistriški okolici je zašel častniški sluga Pavel Maček pregloboko v ribnik in utonil. Častnik, pri katerem je služil Maček, je skočil takoj za njim, a ga ni mogel rešiti.

Razne novice.

Razni štrajki. Listi poročajo, da v Gradec ni zelenjave, v Budimpešto in Dunaj pa ni prešičev.

Pitanje prešičev na Ogrskem prevzame vlada sama, ki upa na ta način urediti vprašanje mesa in masti.

Kruh s številkami. »Deutsche Lodzer Ztg.« javlja iz Lodza, da morajo peki peči kruh s številkami, da se ve, kateri pek je pekel kruh, da ga primejo, če je spekel slab kruh.

— Reforma šolstva na Južnem Tirolskem. Okrajni šolski svet v Tridentu je iz šolskih sob, učil in knjinic odstranil vse, kar spominja na »Trentino« ali umetno povzročeno politično nasprotje med nemškimi in italijanskimi delom Tirolske. Vzgoji bodi namen: »pravi avstrijski državljani«.

Nemški letalec Parschau padel. Iz Königsberga se poroča, da je padel na zahtodni bojni črti v zračnem boju poročnik letalec Oton Parschau. Parschau je bil večkrat omenjen v nemških uradnih poročilih, a pred kratkim mu je nemški cesar podelil red »Pour le merite«.

»Gazetta Narodowa« v Poznanju. V Poznanju prične s 15. avgustom izhajati novi veliki politični poljski list. List bo izhajal dvakrat na dan, a imenoval se bo »Gazetta Narodowa« (Narodni list). Ustanovitelji so znani konservativni plemiči, kateri so zložili za to podjetje dva milijona mark.

Naročajte „Slovenca.“

Odlikovanja.

Najvišje pohvalno priznanje so dobili: asist. zdravnik 27. dom. p. dr. Zmagomir Schwartz, nadporočnik Alojzij Samec in nadporočnik Alfred Schierl, pri rez. bolnišnici št. 2 v Ljubljani. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje so dobili: narednik 26. dom. p. Rupert Šuta pri dom. div., narednik 26. dom. p. Pintarič Matija, pri kvart. mojstrskem oddelku, narednik 27. črnovoj. pov. Karel Gerluschnigg, pri železniško varstvenem baonu., stražmojstra 7. dež. orož. pov. Nikolaj Martina in Franc Grund, nad. stražmojster 7. dež. orož. pov. Ivan Arzenšek, narednik 27. dom. p. Karel Sešek, stražmojster dež. orož. pov. Viljem Suda, tit.

ognjičar Avgust Jauernig, pri črnovoj, delavskem oddelku št. 12/1 in stražmojster 7. dež. orož. pov. Mihael Kustrin. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščak 157. črnovoj. baona. Črnojav Ivan, narednika 27. črnovoj. pp. Luscher Ferdinand in Lovišček Ivan. — V drugi je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste častniški namestnik 27. črnovoj. pp. Svoboda Ludvik. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: praporščak Petek Albin, kadet Osternik Oton, četovodja Kvandić Alojzij, deseterik Koinegg Mihael, Kristan Ferdinand, Prem Ivan in Vodusek Ivan, poddesetnika Karlin Štef. in Vrdlovec Henrik, infanteristi Filipčič Anton, Kolar Franc, Robič Ivan in Šusterič Edvard, vsi pri 3. dom. p.; poddesetnik Blažič Rudolf, infanterista Mayer Karel in Cernelič Ivan, vsi pri 27. črnovoj. pp.; poročnik Winterleitner Josip, četovodja Buoncompagno Franc, deseterik Wojchichowsky Marijan, poddesetnika Skergat Josip in Gerdoc Ivan, infanterista Wagner Vilj. in Makovac Ivan, vsi pri 5. dom. p. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodje Jelašič Josip, Gunstek Franc in Ravnikar Franc, deseteriki Grifič Alojzij, Iveč Ivan, Mravlje Josip, Štefanič Franc, Turšič Alojzij, Krivec Ivan in Štrukelj Anton, poddesetniki Škerl Ivan, Jaklič Josip, Stermole Ivan, Kolenc Franc, Lončarič Karel in Vehovar Ivan, infanteristi Župančič Ivan, Hvala Ivan, Fortuna Ivan, Jekoš Franc, Žvan Valentin, Klemenčič Fr., Zihel Andrej, Jurič Ivan, Pohar Iv., Marjetič Ivan, Gorišek Ivan, Ujčić Ivan, Divjak Martin in Fakin Leopold, vsi pri 47. črnovoj. pp.

Odlikovanja pri 26. domobr. polku. Ponovno najvišje pohvalno priznanje so dobili: stotniki Valfried Platter, Viljem Novotny in Edvard Vavpotič in poročnik Avgust Kurz. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili poročniki: Josip Malenšek, Ivan Lorber, Valentin Gorski, Alfonz Zemljak, Rudolf Omerza in Adolf Gsellmann. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili praporščaki Klepp Oton, Maier Bogomir in Wabscheg Karel. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: naredniki Mlakar Ivan, Škof Josip in Belec Jakob, rač. podčastnik Jerman Martin, četovodje Brezinšek Josip, Cvek Alb. in Horvat Alojzij, deseterik Žagar Ferdinand, poddesetnika Koren Bogomir in Serbec Iv. in infanterist Oman Gabrijel.

Ljubljanske novice.

Ij Zadnji rok za oddajo kovin v vojne namene. Vsi obrtniki in zavodi, pri katerih je komisija popisala kovine, se opozarjajo, da je v soboto, dne 29. t. m. in v ponedeljek, dne 31. t. m. zadnji rok za oddajo. Oddajale se bodo na mestnem magistratu, srednja hiša, pritličje, na dvorišču, levo, in sicer od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Obenem se opozarjajo vse zasebne stranke, ki še kovin iz kakršnegakoli vzroka niso oddale, da tudi ta dva dni store svojo dolžnost. Po zaključku bo pričela po hišah poslovati kontrolna komisija, in kdor kovin ne odda, mu jih bodo zaplenili ter naznanili sodišču, kjer ima pričakovati občutne kazni.

Ij Oddaja sladkornih in kavinih prejemnic. Nekatere stranke so se razvadile, da prihajajo na magistrat po kavine in sladkorne prejemnice ob poljubnih dnevih in urah. Vsi prizadeti se opozarjajo, da je za oddajo prejemnic določena le vsaka sreda, in sicer od 10. do 12. ure dopoldne. Le takrat je navzoč v to določen poseben uradnik, ki izdaja prejemnice. Tudi morajo imeti stranke zelene knjige v vseh rubrikah natančno izpolnjene, sicer se ne bo nikomur izdala prejemnica.

Ij Prodaja masti pri mestni aprovizaciji. Z magistrata nam poročajo: Mestna aprovizacija prodaja v cerkvi sv. Jožefa čisto svinjsko mast 1 kg po 14.40 K. Blago je od oficijelne »Kranjske aprovizacijske družbe« iz inozemstva importirano. Domačo mast — mestna aprovizacija je nima — je mogoče povsod drugod dobiti po maksimalni ceni t. j. 1 kg po 9.40 K. Toliko v pojasnilo, da ne bo nesporazumljenja.

Ij Travniska detelja kot prikuha. V nekem predavanju je višji štabni zdravnik dr. Bonne priporočal travniško deteljo kot zelo okusno in redilno zelenjad, ki se prav lahko povsod dobi. Tozadnji poskusi v neki častniški kuhinji so to trditev v cellem obsegu potrdili. Travniska detelja se osnaži in opere ter pripravi kot špinača, ki ima svoj posebno prijeten okus. Tudi poskusi s svežim listjem rdeče redkvice so se izborno obnesli. Pri sedanjih razmerah, ko je tako težko dobiti svežih prikuh, utegne poraba travniške detelje marsikomu pomagati iz zadrege.

Ij Umrli so v Ljubljani: Stanko Srebot, sin čevlarskega mojstra in hišnega posestnika, 5 let. — Josip Wasylyk, pešec. — Marija Štrukelj, delavčeva hči, 6 mesecev in pol. — Nikolaj Šušteršič, čevljar, 42 let. — Fran Mavrič, črnovojniški pešec.

Primorske novice.

Zavetišče za slovenske in hrvaške begunske sirote na Dunaju. »L' eco del Litorale« poroča, da je notranje ministrstvo z odlokom z dne 6. julija t. l. naročilo odboru za begunce na Dunaju, da naj nemudoma pripravi zavetišče za 150 vojnih begunskih sirot slovenske in hrvaške narodnosti, nahajajočih se v taboriščih v Steinklammu in Brucku o. L.

Slovenci in konvikt za srednješolce begunce na Dunaju. Iz gotovega vira smo izvedeli, da se sprejemajo v konvikt za srednješolce-begunce z juga, ki ga je vlada ustanovila na Dunaju, XV. Mariengürtel 41 (staatlich. Studentenheim der Zentralstelle) tudi Slovenci in sicer taki, ki so bili doslej na kaki nemški gimnaziji ali so vsaj toliko zmogni nemščine, da morejo nadaljevati svoje študije na nemški gimnaziji na Dunaju. Že sedaj je v omenjenem konviktu 5 slovenskih dijakov. Brž ko jih bo nekaj več, dobijo svojega slovenskega prefekta. Šola se prične meseca septembra.

V pomožnem odboru za begunce z juga na Dunaju IV., Favoritenstrasse 5 pa ni zdaj nobenega Slovenca, vsaj uradnika ne. Zato se prosijo slovenski visokošolci, da bi se za to službo, ki je honorirana, objavili v korist dobre stvari.

Kaj bo z goriškimi učiteljišči? Ali se odpro v bodočem šolskem letu in kje? Tem skrbni polnim vprašanjem goriških dijakov in dijakin (glej beležko med primorskimi novicami pod istim zaglavjem v »Slovencu« z dne 26. t. m.) smo prejeli nastopni informacijski odgovor iz tistih »krogov«, ki so se tudi že doslej pobrigali, kolikor je bilo pač možno v sedanjih težavnih razmerah, da gojenci goriških učiteljišč ne bi trpeli preobčutne škode spričo neotvoritve svojih zavodov: Izkušnje, pridobljene v minoletem šolskem letu (1915/16) z »zaposlovalnim tečajem goriških učiteljišč« v Trstu in pa »posebno komisijo«, sestavljeno iz goriških srednješolskih učiteljev v Ljubljani, pred katero so se zvršili meseca maja t. l. usposobljenostni izpiti za gojence in gojenke goriških učiteljišč, so dozorile v »merodajnih« krogih tale načrt: Tržaški tečaj, ki se je tako dobro obnesel (vse njega četroletnice in četroletniki so prebili z dobrim uspehom zrelostni izpit v Ljubljani) naj posluje v sedanji obliki, odobreni po naučnem ministrstvu tudi, tudi v bodočem šolskem letu; gotovo bo dobro služil Tržačanom in bližnjim in daljnim okoličanom. Po njega vzor pa se bo predlagala ustanovitev sličnega tečaja tudi za Ljubljano, ki je pri sedanjih razmerah goriškim beguncem brez dvoma najbolj pri roki, nekako njih središče in kjer se že izza početka italijanske vojne nahaja ravnateljstvo moškega učiteljišča goriškega. S tem tečajem se bo mogel okoristiti marsikateri begunec, ki na posej tržaškega tečaja iz gmočnih in drugih ozirov ne bi mogel niti misliti.

»Ljubljanski zaposlovalni tečaj goriških učiteljišč« pa bo nudil še druge prednosti. Njega učiteljski zbor bo nekaka stalna komisija, pred katero bodo mogli polagati gojenci-vojaki svoje predčasne letne in zrelostne izpite (po nekoliko tedenskem posejanju zaposlovalnega tečaja); obavili pa bi se pred njo tudi meseca novembra 1916 in aprila 1917 usposobljenostni izpiti za primorske učitelje ter ob koncu šolskega leta 1916/17 zrelostni izpiti za primorske gojence in gojenke. Da pristojna oblast odobri ta istotako preprosti kakor praktični načrt, o tem ni dvoma; saj ji ne prizadene niti vinaria troškov, ko biva v Ljubljani stalno dovoljno število primorskih srednješolskih učiteljev. Gre samo še za to, da se najdejo primerni prostori a pri znani naklonjenosti kranjskih oblastev napram primorskim beguncem ni nikakega dvoma, da se dobi v omenjeno svrbo primerno število šolskih sob (3—4). — Da se pa onemu načrtu zagotovi konkretna podlaga, pozivljajo se vsi oni roditelji, ki bi hoteli vpisati svoje sinove in hčerke na nameravani zaposlovalni tečaj v Ljubljani, da takoj prijavijo ta svoj ukrep »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani« (Dunajska cesta št. 38/II.).

V italijanskem ujetništvu se nahaja Fran Mervic iz goriške okolice, dom. pešp., in sicer v Forte Ratti v Genovi.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Fon, doma iz Bovca. Ob enem pa povprašuje po svojcih, o katerih ne ve ničesar. Piše da je živ in zdrav, da dela na železnici in da lepo pozdravlja svojce. Njegov naslov: Franc Fon, Kantora 1, Distanacija 4, učastkov na Buharske želez. dorogi, iemka 338, Rusija. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil Franc Rustja p. d. Malnarjev, iz Skrilj pri Ajdovščini. Piše, da ne ve ničesar o svoji družini. Njegov naslov: Franc Rustja Nr. 591, Kancelarija Ohrane, mesto Šliselburg, Petrogradskaja gubernija, Rusija. — Lorenc Peršolja nam piše, da je že 20 mesecev ujet ali ni dobil od do-

ma še nobene dopisnice, čeprav jih je sam že pisal nad 100. Povprašuje po svojem očetu in materi; doma iz Sv. Martina 45, Brda. Njegov naslov: Lovrenc Peršolja, Celjabinšk, Omska žel. doroga kontora 18, Učastka, gubernija Orenburg, Rusija. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil po desetih mesecih Rudolf Purič, Tržačan, pekovski pomočnik. — Oglašil se je iz Rusije Tržačan visokošolec Franjo Pirc.

Náš ljubljencek

STANKO

se je po kratkem, mukepolnem trpljenju danes ob pol 3 popoldne preselil v nežni dobi 5 let med nebeške krilatce.

Pogreb nedolžnega deteta se vrši v soboto dne 29. julija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Ravnikarjeva ul. št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. jul. 1916.

Žalujoca rodbina Srebot-ova.

Dijak, ki je dovršil pet gimnazij in s prav dobrim uspehom I. letnik trgovske šole želi za čas počitnice

primernege dela.

Nalov pri upravi lista pod R. C. 1763

Dobra gostilna

z velikim hlevom, pasažirskimi sobami v mestu na Gorenjskem se odda na račun ali v najem. Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 1758.

Št. 11.515.

Razglas.

Olajšanje pasjega kontumaca.

Vsled ukaza c. kr. deželne vlade z dne 22. julija 1916, št. 20.752, odsej ni več treba psov voditi na vrvi. — Pač pa morajo nositi še vedno nagobčnik. Tudi ostale, dosedanje odredbe veljajo naprej. Psov ni pustiti samih pohajati; sumljivo obolenje ali če pobegnejo, je takoj naznaniti.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 25. julija 1916.

Odbor »Hranilnice in posojilnice« v Žireh javlja pretužno vest, da je dne 26. julija ob 5. uri popolne umrl njen ustanovnik in načelni gospod

Franc Lenger

trgovca in posestnika

Pogreb bo dne 28. julija ob 5. uri popoldne.

Ziri, dne 26. julija 1916.

Odbor »Hranilnice in posojilnice« v Žireh.

Potrtega srca naznanjamo pretužno vest, da je vsemogočnemu Bogu dopadlo poklicati s tega sveta dne 26. julija ob 5. uri popoldne po kratki in mučni bolezn, prevlečenega s tolažilni svete vere v 69. letu svoje starosti našega iskrenoljubljene soproga, brata, svaka in strica, gospoda

FRANCA Lenger

trgovca in posestnika, načelnika »Hranilnice in posojilnice Žiri«, krajnega šolskega nadzornika, podžupana in načelnika gospodarskega odseka, predpredsednika cestnega odbora, dolgoletnega člana pri katoliškem izobraževalnem in bralnem društvu, ter člana pri gasilnem društvu v Žireh itd.

Truplo nepozabnega ranjkega se bo preneslo iz hiše žalosti na kraj počitka na Dobračevu v Žireh 28. julija.

Mraše zadušnice se bodo brale dne 29. julija v domači farni cerkvi.

Ziri, dne 26. julija 1916.

Žalujoca rodbina Lenger.